

INDONESIEN

Historik	Danmark har siden begyndelsen af 1990'erne haft et udviklingssamarbejde med Indonesien med fokus på miljø, naturressourceforvaltning og katastrofestøtte. Den samlede bistand på dette område beløber sig til ca. 350 mio. kr. i perioden 2001-2012. I 1998 faldt Suharto-regimet, og Indonesien indledte en omfattende demokratiseringsproces. Året efter begyndte Danmark sin støtte til menneskerettigheder, demokrati og god regeringsførelse. Den samlede bistand på MRD-området fra 1999-2013 udgør ca. 150 mio. kr.
Sektorvalg/ fokusområder	Danmarks udviklingssamarbejde med Indonesien har fokus på to hoved-områder: miljø og naturressourceforvaltning samt menneskerettigheder, demokrati og god regeringsførelse (MRD). Den nuværende fase af miljø-programmet (ESP2) har en meget stærk klimaprofil centreret om energi-effektivitet, energibesparelser, alternativ energi til småhusholdninger og bæredygtig miljøforvaltning. Programmet er stærkt forankret i fire centrale ministerier med stor indflydelse på energi- og miljøforvaltning i Indonesien. MRD-programmets indsatsområder er indenfor menneskerettigheder og retssamfundsværdier, terrorbekæmpelse samt anti-korruption. Bl.a. gives der støtte til religiøse og lokale ledere mhp. fremme af retssamfundsværdier og menneskerettigheder i udvalgte geografiske områder. Desuden støttes Transparency International Indonesias arbejde med ”integrity pacts” i f.m. offentlige udbud mhp. at sikre transparente kontrakter samt en åben og fair udbudspolitik. Herudover støttes polititræningscenteret JCLEC, der har fokus på træning af det indonesiske politi i bekæmpelse af terrorisme og international kriminalitet. Hertil kommer et B2B-miljøprogram med en årlig ramme på 10 mio. kr. Ydermere er Indonesien fokusland i f.m. CDM, hvor nu Klimaministeriet har et budget på 12 mio. kr. (2007-2010). Blandede kreditter gives også til Indonesien. Endelig har Danmark ydet betydelige beløb til humanitær hjælp i f.m. naturkatastrofer, særligt i f.m. tsunamien i 2004. I alt har udviklingsprogrammerne et årligt budget på ca. 60 mio. kr.
Udviklingsbehov	Indonesiens økonomi vokser med 5-6 % om året, og urbanisering og industrialisering vil påvirke miljøforholdene voldsomt fremover. CO2- udledningen fra disse processer vil stige tilsvarende, hvis der ikke ændres energistrategier. Indonesien er verdens tredjestørste CO2-udleder pga. afskovning og industriel aktivitet. Myndighederne viser stigende vilje til at adressere de klima- og miljømæssige bivirkninger af den økonomiske vækst. Indonesien har gennemgået en imponerende demokratisk udvikling siden 1998. Der er sket betydelige fremskridt i retning af bedre demokrati, gennemsigtighed og retssikkerhed, men der er dog fortsat store udfordringer i f.m. anti-korruption og ikke mindst indenfor terrorbekæmpelse. På langt sigt er det vigtigt at dæmme op for forsøg på radikaliserings.
Relevans	Dansk støtte på miljø/energi- og klimaområdet medvirker til at reducere det betydelige pres på såvel Indonesiens naturressourcer som den globale opvarmning. Indonesien har stort behov for internationale løsninger og inspiration indenfor f.eks. energieffektivitet, vandforsyning, spildevands-behandling og strategisk og

	<p>generel miljøplanlægning for at kunne følge med en voksende befolknings stigende forbrug. Fattigdommen er faldende, men stadig ganske betydelig. De fattigste vil blive ramt hårdest, hvis klima- og miljøproblemerne ikke afhjælpes. Pga. Indonesiens økonomis størrelse og dansk støttes nuværende centrale indflydelse har danskinfluerede kurs-ændringer på miljøområdet meget stor relativ virkning – både for det globale klima, som ”for pengene”. Den danske støtte på MRD-området bidrager til at konsolidere det indonesiske demokrati og den omfattende politiske reformproces. Ydermere understøtter programmet en vis holdnings-bearbejdning i befolkningen mhp. at dæmme op for politisk islam og at undgå en øget tolerance for radikale og ekstremistiske kræfters virksomhed.</p>
Effekt og resultater	<p>Pga. Danmarks høje profil på miljø- og klimaområdet er Danmark en respekteret partner for såvel Indonesien som for andre donorer. Et fortsat dansk engagement på dette område vil have stor vægt i arbejdet med at ændre miljø- og klimaprioriteterne i et stort land, som også er en af verdens største CO2-udledere. Også på MRD-området er Danmark anerkendt for at besidde kompetencer og stor erfaring. Den danske støtte på dette område er meget værdsat af såvel Indonesien som andre donorer. Bl.a. den indirekte støtte til holdningsbearbejdning og inddæmning af politisk islam samt støtten til JCLEC høster stor anerkendelse. Vigtigheden af en indsats på dette område kan næppe overvurderes.</p>
Donoroverblik	<p>Med udgangspunkt i Paris Deklarationen har den indonesiske regering udarbejdet det såkaldte Jakarta Commitment, som bl.a. indebærer en sam-ordning af donorbistanden med Indonesiens regeringssystem og donorerne imellem. Det blev underskrevet i begyndelsen af 2009 af over 20 donorer, herunder Danmark, og er med til at danne basis for samarbejdet mellem donorerne i Indonesien. Halvdelen af de eksisterende danske miljømidler formidles via en multidonor trustfond under Verdensbanken. Et element i MRD-programmet er oprettelsen af en multidonor trustfond i samarbejde med hollænderne. I 2008 udgjorde den samlede officielle udviklingsbistand (net ODA) til Indonesien 0,3 % af landets BNI og 1,7 % af det nationale budget. I perioden 2006-2008 var Danmark et af de EU-lande, der gav aller mest til miljøsektoren.</p>
Særlige politiske hensyn	<p>Indonesien er det land i verden med den største muslimske befolkning, verdens tredjestørste demokrati, verdens fjerde folkerigeste land, det største land i ASEAN samt medlem af G20. Indonesien er et bevis på foreneligheden af demokrati og islam og kan tjene som rollemodel for andre muslimske lande. Omkring 90 % af landets 230 mio. indbyggere er muslimer, hvoraf langt de fleste bekender sig til en moderat form for islam. Det er af stor betydning, at landet konsoliderer sit demokrati samt ikke slår ind på en mere konfrontationssøgende linje med udgangspunkt i en mere yderlig-gående form for islam. Indonesien har i stigende grad gjort sig til talsmand for demokrati og respekt for menneskerettigheder i Sydøstasien, herunder i relation til Burma. Danmark og Indonesien har fælles interesser på en række områder, herunder fremme af demokrati og menneskerettigheder, terrorbekæmpelse, klimaspørgsmål, nedrustning m.v.</p>
Særlige kommercielle interesser	<p>Indonesien har behov for enhver relevant ekspertise indenfor energi- og miljøområdet, hvor Danmark i dag står meget stærkt. Indonesiens primære</p>

	<p>infrastruktur er helt tilstrækkelig for de eksisterende behov og endnu mere for de kommende. Det drejer sig om f.eks. energiforsyning, vejnet, broer, havne, lufthavne, vandforsyning m.m., hvorfor der er store muligheder for en lang række danske erhvervseksperter indenfor klima-, energi- og miljøsektoren (energibesparelser, energiproduktion, miljørådgivning, vand-forsyning, vandrensning og affaldshåndtering), olie- og gassektoren, minesektoren, ingeniørvirksomheder m.m. Salg af forbrugsvarer er ligeledes relevant. Indonesien budgetterer med ca. 125 mia. kroner pr. år til udbygning af og investeringer i infrastrukturen. Synergieffekten mellem det danske miljøprogram og dansk kommerciel ekspertise kan og skal udnyttes til positiv effekt for både danske og indonesiske interesser.</p>						
<p>Placering på internationale indeks for god regeringsførelse</p>	<p>Doing Business Index: 183 lande</p>	<p>Ibrahim Index of African Governance: 53 lande</p>	<p>Int. Property Rights Index: 125 lande</p>	<p>Global Competitiveness Index: 139 lande</p>	<p>Human Development Index: 169 lande</p>	<p>Corruption Perception Index: 178 lande</p>	<p>Freedom in the World Index: Frit, delvist eller ikke frit land</p>
	121	-	97	44	108	110	Frit land